

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Aleše Roztočila a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **Spolek Nízký Jeseník**, IČ 22726543, se sídlem Těšíkov 41, Šternberk, zast. Mgr. Dominikou Kovaříkovou, advokátkou, se sídlem Horní náměstí 365/7, Olomouc, proti žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**, se sídlem Jeremenkova 1191/40a, Olomouc, za účasti osoby zúčastněné na řízení: SYNERGION Jívová s.r.o., IČ 29292417, se sídlem Antala Staška 1076/33a, Praha 4, zast. Mgr. Luděk Šíkolou, advokátem, se sídlem Ovocný trh 1096/8, Praha 1, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 11. 2022, č. j. KUOK 115795/2022, v řízení o kasační stížnosti osoby zúčastněné na řízení proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě - pobočka v Olomouci ze dne 25. 7. 2023, č. j. 65 A 10/2023-123,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Osoba zúčastněná na řízení **j e p o v i n n a** zaplatit žalobci na nákladech řízení o kasační stížnosti částku 3.400 Kč do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku k rukám advokátky Mgr. Dominiky Kovaříkové.
- III. Žalovaný **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Shrnutí předcházejícího řízení

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 4. 11. 2022, č. j. KUOK 115795/2022, zamítl odvolání žalobce a L. S. a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Šternberk (dále jen „stavební úřad“) ze dne 11. 11. 2019, č. j. MEST 154937/2019, ve znění opravného rozhodnutí ze dne 20. 11. 2019, č. j. MEST 159436/2019, jímž bylo vydáno společné povolení podle § 64a zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění účinném do 31. 12. 2017, (dále jen „stavební zákon“), kterým byla povolena a umístěna stavba nazvaná „*Větrný park Jívová*“. Předmětná stavba zahrnovala pět větrných elektráren, příjezdové komunikace, zpevněné plochy a podzemní kabelové vedení.

[2] Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu ke Krajskému soud v Ostravě - pobočka v Olomouci, který ji shledal důvodnou a rozsudkem ze dne 25. 7. 2023, č. j. 65 A 10/2023-123, zrušil rozhodnutí žalovaného v části, kterou bylo zamítnuto odvolání žalobce, a věc v tomto rozsahu vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Dále krajský soud odmítl žalobu ve vztahu k části výroku, která se týkala L. Š., a to s ohledem na to, že žalobce postrádal v tomto směru žalobní legitimaci.

[3] Krajský soud v odůvodnění rozsudku mimo jiné shrnul, že závazným stanoviskem ze dne 23. 3. 2011, č. j. KUOK 26421/2011, bylo změněno nesouhlasné závazné stanovisko orgánu ochrany přírody a krajiny ze dne 30. 12. 2010, č. j. 47522/2010/OŽP/kos, tak, že záměr stavebníka (osoby zúčastněné na řízení) je z hlediska zásahu do krajinného rázu přípustný za splnění jistých podmínek. Na základě takto změněného stanoviska bylo vydáno rozhodnutí stavebního úřadu, proti němuž brojil žalobce odvoláním, takže žalovaný požádal odbor životního prostředí a zemědělství krajského úřadu (dále jen „dotčený orgán“) o vyjádření k odvolacím námitkám. Ten závěry stanoviska potvrdil přípisem ze dne 20. 4. 2018, č. j. KUOK 45614/2018. Protože bylo původní stanovisko městského úřadu změněno nadřízeným dotčeným orgánem v rámci přezkumného řízení, nikoli v řízení odvolacím, tedy ještě před vydáním rozhodnutí stavebního úřadu, neměl již žalovaný postupovat podle § 149 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), nýbrž pouze zajistit vypořádání odvolacích námitek v součinnosti s dotčeným orgánem. Jako podklad rozhodnutí proto krajský soud hodnotil dotčeným orgánem změněné stanovisko. Nezákonnost stanoviska dotčeného orgánu neshledal krajský soud z důvodu, že žalobce nebyl účastníkem přezkumného řízení. Proti závaznému stanovisku se totiž sice žalobce nemohl vyjádřit v rámci přezkumného řízení, avšak mohl tak učinit později. Takto žalobce postupoval a dotčený orgán se k jeho námitkám vyjádřil výše uvedeným přípisem č. j. KUOK 45614/2018, v důsledku čehož byla práva žalobce zachována. Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu přitom nejsou správní soudy oprávněny přezkoumat věcnou správnost závazného stanoviska, avšak aniž by stanovisko hodnotily po odborné stránce, musí se zabývat tím, zda stanovisko spočívá na úplných podkladech, zda dotčené orgány přihlédly ke všem rozhodným skutečnostem a námitkám, zda není stanovisko v rozporu s ostatními důkazy a zda jeho odůvodnění odpovídá pravidlům logického myšlení. To platí také o přezkumu rozhodnutí, kterým bylo závazné stanovisko zrušeno v přezkumném řízení.

[4] Souhlasné stanovisko vztahující se k zásahu do krajinného rázu bylo podle krajského soudu vystavěno na argumentech, že (i) v minulosti bylo k obdobným záměrům vydáno souhlasné stanovisko, takže je třeba postupovat podle § 2 odst. 4 správního řádu, a (ii) těmito předchozími záměry již došlo k narušení krajinného rázu. Z judikatury Nejvyššího správního soudu však vyplývá, že uplatnění zásady legitimního očekávání je omezeno v řízeních, v jejichž rámci je posuzován vliv záměru na krajinný ráz, neboť ten musí být posuzován individuálně ve vztahu ke konkrétnímu záměru. Nadto předchozí nevhodný zásah do krajiny neodůvodňuje další. Dotčený orgán ani nevysvětlil, v čem jsou posuzované případy obdobné, ačkoli jsou jednotlivé větrné elektrárny umístěny v jiných místech dané lokality. Vycházel z posudku EIA a znaleckého posudku Ing. Maršana, z nichž zjistil, že krajinný ráz bude záměrem výrazně zasažen, nicméně nebude představovat nepřiměřený zásah s ohledem na jeho dosavadní narušení obdobnými záměry. Tato úvaha však neobstojí ani v kontextu dalších podkladů, neboť se dotčený orgán nevypořádal s rozpornými znaleckými posudky Ing. V. a Ing. M. (byť se nejednalo o znalecký posudek ve smyslu

pokračování

§ 56 správního řádu, byl podkladem pro vydání stanoviska ve smyslu § 50 odst. 1 správního řádu). Dále není zřejmé, na základě čeho dotčený orgán dovodil, že se umístění záměru nebude negativně projevovat v typických průhledech na chráněná území, ačkoliv z původního zamítavého stanoviska vyplývá opak. Z těchto důvodů shledal krajský soud souhlasné závazné stanovisko nezákonným, v důsledku čehož pozbyly podkladové úkony právních účinků.

[5] Dále podle krajského soudu bylo v průběhu řízení vydáno rovněž několik závazných stanovisek ve vztahu k odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu. Dne 8. 3. 2019 vydal dotčený orgán konečné souhlasné stanovisko č. j. KUOK 28920/2019. Rovněž vůči tomuto stanovisku směřovaly námitky žalobce, a proto žalovaný požádal o jeho potvrzení či změnu Ministerstvo životního prostředí (dále jen „ministerstvo“), které v přípisu ze dne 26. 1. 2021, č. j. MZP/2021/570/88, posoudilo věc podle § 4 odst. 9 až 11 stavebního zákona, ve znění účinném od 1. 1. 2018 do 31. 12. 2020. Z této úpravy podle ministerstva nevyplýval zákonem předpokládaný postup při přezkumu závazných stanovisek v odvolacím řízení (podle § 149 správního řádu), avšak ministerstvo s odkazem na odbornou literaturu dospělo k závěru, že by jej mělo přezkoumat a zaujmout k němu stanovisko, které by měl žalovaný respektovat, i kdyby formálně nedošlo ke zrušení či změně závazného stanoviska. Následně ministerstvo vyčetlo dotčenému orgánu hned několik pochybení, pro které nebylo možné závazné stanovisko potvrdit. Žalovaný ve svém rozhodnutí konstatoval, že přípisem ministerstva nebylo závazné stanovisko zrušeno a zůstalo platné, takže jím byl nadále vázán. Krajský soud konstatoval pochybení ministerstva spočívající v aplikaci stavebního zákona v nesprávném znění. Společné řízení bylo zahájeno dne 22. 4. 2018 a nebylo pravomocně skončeno před 1. 1. 2018, a proto měl být aplikován čl. II bodu 10 přechodných ustanovení novely stavebního zákona č. 225/2017 Sb., s účinností od 1. 1. 2018 (dále jen „novela č. 225/2017 Sb.“), podle níž správní řízení, která nebyla pravomocně ukončena přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, dokončí stavební úřad podle dosavadních právních předpisů, tedy podle stavebního zákona účinného do 31. 12. 2017. Bylo proto nutné postupovat podle § 149 správního řádu. Vzhledem k tomu, že úprava přezkumu závazných stanovisek v rámci odvolacího řízení nedoznala změny, nemělo pochybení ministerstva vliv na jeho zákonnost. Přestože přípis ministerstva není rozhodnutím, došlo jím k přezkumu závazného stanoviska dotčeného orgánu, takže má rovněž charakter závazného stanoviska ve smyslu § 149 správního řádu. Důvodem, proč ministerstvo závazné stanovisko nezměnilo nebo nezrušilo, byl fakt, že se domnívalo, že mu tento postup zákon neumožňuje s ohledem na lhůtu stanovenou v § 4 odst. 9 stavebního zákona, ve znění novely č. 225/2017 Sb., ve spojení s § 96 správního řádu, přesto jednoznačně konstatovalo nezákonnost posuzovaného stanoviska. Za těchto podmínek je třeba nahlížet na přípis ministerstva z materiálního hlediska jako na závazné stanovisko, na jehož základě nebylo možné potvrdit rozhodnutí stavebního úřadu. K tomu krajský soud podotkl, že v období před přijetím novely č. 225/2017 Sb. nebyly upraveny formální ani obsahové náležitosti závazných stanovisek, přičemž z judikatury vyplývá, že mělo v obecné rovině obsahovat náležitosti odpovídající rozhodnutí, a to zejména odůvodnění závěru stanoviska. Bylo přitom běžné, že neobsahovala formální výrok, přesto byla pro správní orgány závazná. Žalovaný postupoval v rozporu s § 149 odst. 1 správního řádu, když potvrdil rozhodnutí stavebního úřadu a nereflektoval přitom ministerstvem konstatovanou nezákonnost závazného stanoviska. Pokud měl žalovaný pochybnosti o správnosti procesního postupu ministerstva, měl jej vyzvat k nápravě, nikoli rozhodnout o zamítnutí odvolání.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalobce

[6] Proti tomuto rozsudku krajského soudu podala osoba zúčastněná na řízení (dále jen „stěžovatelka“) včasnou blanketní kasační stížnost. V jejím doplnění učiněném v měsíční lhůtě stanovené ve výzvě soudu uvedla, že ji podává z důvodů uvedených v ustanoveních § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[7] Stěžovatelka ve vztahu k hodnocení zákonnosti závazného stanoviska, jímž byl posouzen vliv záměru na krajinný ráz, namítla, že soudu přísluší toliko přezkum dodržení mezi správního uvážení či jeho zneužití, nikoli jej nahrazovat vlastní úvahou. Předmětem správního uvážení byla i otázka vlivu záměru na krajinný ráz, který shledal dotčený orgán významným, nicméně únosným. Krajský soud posuzoval způsob, jakým dotčený orgán v mezích správního uvážení vyhodnotil vliv stávajících větrných elektráren a dalších prvků lidské činnosti na krajinný ráz. Takové hodnocení však krajskému soudu nenáleželo. Dále krajský soud vytkl dotčenému orgánu, že vycházel z posudku EIA, resp. znaleckého posudku Ing. Maršana. Tento posudek však byl přezkoumán právě v procesu EIA (v rámci posudku Ing. G.) a v závazném stanovisku dotčeného orgánu, v němž byl hodnocen vliv záměru na krajinný ráz. Stěžovatelka v tomto směru poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 7. 2023, č. j. 1 As 301/2021-150, z něhož vyplývá, že k výstavbě větrných elektráren v lokalitě, v níž byl obdobný záměr realizován, je třeba zaujmout opačný postoj než krajský soud v napadeném rozsudku. Přítomnost stávajících dominant totiž snižuje hodnotu krajinného rázu, což usnadňuje umístění dalších obdobných záměrů. S ohledem na to byla úvaha žalovaného racionální a zákonná.

[8] K závaznému stanovisku ohledně vynětí půdy ze zemědělského půdního fondu stěžovatelka brojí proti závěru krajského soudu, že se měl žalovaný řídit obsahem přípisu ministerstva. Platnost souhlasného stanoviska totiž nebyla tímto přípisem dotčena. Souhlasné stanovisko je v souladu se zákonem, naopak přípis ministerstva trpí řadou vad, čímž se ovšem krajský soud nezabýval, když nekriticky přejal jeho obsah jako správný a jeho nedostatky překlenul výkladem. Nezkoumal přitom věcně, zda bylo souhlasné stanovisko materiálně nezákonné. K tomu stěžovatelka uvádí argumenty, proč považuje souhlasné stanovisko za věcně správné. Krajský soud rovněž nezohlednil předchozí postup ministerstva, které již dříve postupovalo podle § 149 správního řádu (na rozdíl od uvedeného přípisu), když závazným stanoviskem ze dne 10. 4. 2018, č. j. MZP/2018/570/174, změnilo dřívější souhlasné stanovisko dotčeného orgánu, a to především z důvodu formálních nedostatků žádosti stěžovatelky, které byly aktuální žádostí odstraněny, a tudíž nemá vytýkané vady ani nově vydané souhlasné stanovisko. Ministerstvo nezvolilo v případě přípisu ze dne 26. 1. 2021 totožný formálně jednoznačný procesní postup jako v roce 2018 a krajský soud pochybil, když jej považoval za dostatečný podklad pro vyslovení nezákonnosti souhlasného stanoviska dotčeného orgánu. Nadto krajský soud při posuzování správnosti přípisu ministerstva vybočil z rámce přezkumu daného odvolacími námitkami bez zohlednění procesních práv a dobré víry stěžovatelky.

[9] Dále stěžovatelka namítá nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku, neboť se krajský soud nevypořádal s některými z jejích tvrzení a důkazních návrhů. V souvislosti s tím opakuje svoji argumentaci z vyjádření k žalobě. Uvádí, že se krajský soud nevypořádal s tvrzením, že z textu žaloby nebylo zřejmé, v čem spatřuje žalobce zásah do svých práv. Ve

pokračování

vyjádření k žalobě poukazovala na to, že závazné stanovisko obsahovalo restriktivní podmínky pro realizaci záměru a že v jeho rámci bylo konstatováno, že realizací dvou obdobných záměrů již došlo k narušení krajinného rázu. Nadto se jedná o jediné prvky lidské činnosti, jimiž je krajinný ráz zasažen. Namítala také, že nelze klást mechanicky rovnítko mezi viditelností elektráren a akceptovatelností zásahu do krajinného rázu, přičemž je třeba brát v úvahu kontext krajiny, kompenzační opatření aj., s čímž souhlasné stanovisko počítalo. Krajský soud se dále nevypořádal s námitkou, že vyšší výška rotorů je umožněna vzhledem k výškové úrovni rotorů větrných elektráren Hraničné Petrovice. Dále stavební úřad dospěl k závěru, že je záměr realizovatelný mimo jiné na základě zpracované územní studie a znaleckých posudků tvořících podklady hodnocení EIA. Stěžovatelka v tomto směru odkázala na odůvodnění Změny č. 3 územního plánu obce Jívová a její podklady, která vymezuje plochu pro větrný park, v němž je vyhodnocen vizuální dopad záměru na krajinné prvky včetně analýzy viditelnosti zpracované podle metodiky ministerstva. Rovněž poukazovala na metodiku ministerstva, podle níž je lokalita Jívová vhodná pro výstavbu větrných elektráren. Dále tvrdila, že větrné elektrárny mají být vnímány jako etablovaná součást krajiny vzhledem k obecné akceptaci jejich potřeby a jedná se o stavby dočasné se snadnou rekultivací. S výše uvedenými argumenty se však krajský soud nevypořádal. Ve vztahu k závaznému stanovisku k odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu nevypořádal krajský soud ani námitky stěžovatelky, jimiž zpochybňovala zákonnost přípisu ministerstva a jeho materiálního obsahu. Rovněž nezohlednil namítané vady odvolání a z toho vyplývající limity přezkumu v odvolacím řízení. Odvolání žalobce ze dne 13. 12. 2019 totiž neobsahovalo odvolací důvody ve smyslu § 82 odst. 2 správního řádu. K doplnění odvolacích námitek pak došlo až dne 13. 1. 2020, tedy po uplynutí lhůty pro podání odvolání.

[10] Na závěr stěžovatelka zmiňuje změnu právního statusu obnovitelných zdrojů, které jsou podle nynější právní úpravy *ex lege* považovány za věc veřejného zájmu, což vyplývá z Nařízení Rady (EU) č. 2022/2577 ze dne 22. 12. 2022, které je přímo aplikovatelné. Touto optikou je nutné nahlížet rovněž na posuzovaný záměr. Krajský soud hodnotil problematiku změny krajinného rázu a vynětí půdy ze zemědělského půdního fondu podle předchozího právního stavu, přičemž měl reflektovat podstatnou změnu právní úpravy, podle níž budou správní orgány povinny posuzovat věc v dalším řízení.

[11] S ohledem na výše uvedené stěžovatelka navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a vrátil věc krajskému soudu k dalšímu řízení.

[12] Ve vyjádření ke kasační stížnosti žalobce uvádí, že v rozsudku č. j. 1 As 301/2021-150, na nějž stěžovatelka odkazuje, se Nejvyšší správní soud zabýval otázkou regulace výstavby větrných elektráren v zásadách územního rozvoje vybočující ze standardní ochrany konkurujících hodnot a zájmů v území, přičemž uzavřel, že tato musí být podrobně a konkrétně zdůvodněna a musí být posouzena její přiměřenost. Nedovozuje však, že pokud již bylo území dotčeno aktivitami, které mohou zasahovat do krajinného rázu, nemá být umístování obdobných záměrů podrobováno přísnějšímu standardu než v případě jeho umístění do území nedotčeného. Odkazovaný rozsudek tudíž není přílehlavý k projednávané věci. Stěžovatelka nadto citovala pouze dva odstavce odůvodnění odkazovaného rozsudku, které jsou vytržené z kontextu. Dále žalobce rozporuje tvrzení stěžovatelky, že krajský soud nahradil správní uvážení, a překročil tak meze přezkumu. Krajský soud poukázal na rozpory v podkladech, se kterými se dotčený orgán nevypořádal. Ohledně pochybení dotčeného

orgánu ve vztahu k závaznému stanovisku k odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu se žalobce plně ztotožňuje se závěry krajského soudu. Dále uvádí, že krajský soud správně vyhodnotil otázku aplikace změny právního statusu obnovitelných zdrojů. Nadto upozorňuje, že ani eventuální zařazení větrných elektráren mezi veřejnou technickou infrastrukturu by nemělo vliv na skutečnost, že umístění takového zařízení musí být podrobena povolovacímu procesu, v jehož rámci bude posuzován jeho soulad, resp. střet s jinými veřejnými zájmy. Fakticky umožňuje novela č. 225/2017 Sb. toliko umisťování staveb mimo území vyhrazená územními plány. I nadále je však jejich realizace podřízena vydání příslušných závazných stanovisek, rozhodnutí či povolení. K namítaným vadám odvolání žalobce uvádí, že podal dne 13. 12. 2019 blanketní odvolání, načež jej žalovaný vyzval k jeho doplnění přípisem ze dne 20. 12. 2019, který byl dodán do datové schránky žalobce dne 30. 12. 2019 a žalobci doručen dne 7. 1. 2020. Žalovaný stanovil žalobci lhůtu 5 dní k odstranění vad podání, což učinil v nejbližší pracovní den 13. 1. 2020. Podání žalobce je proto třeba považovat za odvolání, nikoli za pouhé procesní vyjádření. S ohledem na tyto skutečnosti žalobce navrhuje zamítnutí kasační stížnosti.

[13] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

III. Posouzení kasační stížnosti

[14] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., podle nichž byl vázán rozsahem a důvody, jež stěžovatelka uplatnila v kasační stížnosti. Přitom neshledal vady uvedené v § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlížet z úřední povinnosti. Stěžovatelka podřadila důvody své kasační stížnosti pod ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s., nicméně s ohledem na zrušující rozsudek krajského soudu pro vady řízení před správními orgány je zřejmé, že tak mohla učinit pouze z důvodů podle písmen a) a d) téhož ustanovení.

[15] Podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., *kasační stížnost lze podat pouze z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení*. Podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., *kasační stížnost lze podat pouze z důvodu tvrzené nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé*.

[16] V první řadě se Nejvyšší správní soud zabýval namítanou nepřezkoumatelností napadeného rozsudku. Podle konstantní judikatury se za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů považuje především rozhodnutí, v němž nebyly vypořádány všechny žalobní námitky; dále rozhodnutí, z jehož odůvodnění není zřejmé, proč právní argumentaci účastníka řízení soud považoval za nedůvodnou a proč žalobní námitky považoval za liché, mylné či vyvrácené; rozhodnutí, z něhož není zřejmé, jak byla naplněna zákonná kritéria, případně by nepřezkoumatelnost rozhodnutí byla dána tehdy, pokud by z rozhodnutí nebylo zřejmé, které podklady byly vzaty v úvahu a proč (srov. rozsudky ze dne 28. 8. 2007, čj. 6 Ads 87/2006-36, č. 1389/2007 Sb. NSS, ze dne 23. 6. 2005, čj. 7 As 10/2005-298, č. 1119/2007 Sb. NSS, ze dne 11. 8. 2004, čj. 5 A 48/2001-47, č. 386/2004 Sb. NSS).

[17] V obecné rovině je třeba upozornit na konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle níž je správní soudnictví vystavěno na dispoziční zásadě zakotvené mimo jiné

pokračování

v § 75 odst. 2, větě první, s. ř. s., z něhož vyplývá nutnost přezkumu rozhodnutí správního orgánu krajským soudem pouze v mezích žalobcem uplatněných žalobních bodů, jimiž je tedy krajský soud vázán. V rozsudku ze dne 12. 11. 2009, č. j. 1 As 64/2009-153, Nejvyšší správní soud konstatoval, že „nezohlednění důvodů uvedených ve vyjádření žalovaného k žalobě nemůže být vadou ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Je to žalobce, kdo určuje rozsah a meze přezkumu napadeného rozhodnutí v podobě žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), a proto nevypovídá-li se soud s argumentací žalovaného, pak tím může ovlivnit kvalitu a sílu svého právního názoru, nikoli však zatížit své rozhodnutí vadou spočívající v nepřezkoumatelnosti.“. Vzhledem k tomu, že žalobce určuje důvody, jejichž optikou bude napadené rozhodnutí přezkoumáno (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 5. 2018, č. j. 9 As 53/2017-83), krajský soud v zásadě nemůže reagovat na tvrzení dalších účastníků řízení, jimiž argumentačně vybočují z mezí stanovených žalobními body. Smyslem vyjádření k žalobě je ostatně reakce protistrany na žalobní argumentaci. Takto je na dispoziční zásadu ve správním soudnictví nahlíženo také v komentářové literatuře, podle níž „[j]edním z klíčových principů, na kterých je soudní přezkum rozhodnutí založen, je přezkum jen v mezích (včas uplatněných) žalobních bodů. Soud se může zabývat jen takovými žalobními body (důvody pro zrušení napadeného rozhodnutí), které žalobce v žalobě uplatnil. I kdyby snad soud viděl v rozhodnutí vady, které však žalobce neuplatnil, nemůže je sám o své vůli identifikovat a rozhodnutí zrušit. Tím by překročil závazný požadavek § 75 odst. 2. Rozšiřovat důvody žaloby (formulovat vlastní žalobní body) nemohou svými vyjádřeními ani ty osoby, které žalobu nepodaly (osoby zúčastněné na řízení), a to bez ohledu na to, zda ji měly právo podat. Pokud by snad soud zrušil rozhodnutí z důvodu, který neuplatnil žalobce, ale upozornila na něj až osoba zúčastněná na řízení, porušil by § 75 odst. 2.“ (KÜHN, Zdeněk, Tomáš KOCOUREK aj. *Soudní řád správní: Komentář* [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 2024-6-4]. ASPI_ID KO150_2002CZ. Dostupné v Systému ASPI. ISSN: 2336-517X). Krajskému soudu tedy nelze důvodně vytýkat, že nezohlednil tvrzení stěžovatelky ohledně opožděnosti doplnění odvolání žalobce, neboť toto vybočovalo z mezí vytyčených žalobními body. Nejedná se ani o vady řízení, ke které by musel krajský soud přihlídnout z úřední povinnosti. Nad rámec žalobních bodů přezkoumává soud otázku nicotnosti, přezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, popřípadě některé další těžké vady řízení před správním orgánem, které jsou takového charakteru, že jejich existence brání možnosti přezkoumání žalobou napadeného rozhodnutí z hlediska námitek v žalobě uplatněných (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 2. 2006, č. j. 1 Afs 157/2004-70). Vzhledem k tomu, že se krajský soud tvrzenými nedostatky odvolání nezabýval, nemohl je ani nesprávně posoudit, jak namítá stěžovatelka v kasační stížnosti.

[18] Stěžovatelka k namítané nepřezkoumatelnosti v mezích žalobních bodů konkrétně uvádí, že se krajský soud mimo jiné nevypořádal s tvrzením, že z textu žaloby nevyplývá, v čem spatřuje žalobce zásah do své právní sféry. Touto otázkou se však krajský soud podrobně zabýval v odstavcích 8 až 10 odůvodnění napadeného rozsudku, v nichž konstatoval, že žalobní legitimace žalobce, jakožto spolku, jehož hlavním posláním je ochrana životního prostředí, se presumuje na základě § 9d odst. 1 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů, přičemž nemusí tvrdit, že rozhodnutím správního orgánu byla porušena jeho práva, či o jaká konkrétní práva se jedná.

[19] Ve vztahu k závaznému stanovisku k odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu krajský soud podle stěžovatelky nevypořádal argumentaci, již zpochybňovala zákonnost přípisu ministerstva a jeho materiální obsah. Ani tomuto tvrzení nelze přisvědčit, neboť krajský soud se s uvedenou argumentací podrobně vypořádal v odstavcích 52 až 62 odůvodnění napadeného rozsudku, kde popsal, proč bylo třeba považovat přípis ministerstva v materiálním smyslu za akt nadřízeného orgánu konstatující nezákonnost závazného stanoviska dotčeného orgánu, na jehož základě nebylo možné vydat rozhodnutí o umístění stavby.

[20] Stěžovatelka dále namítá, že se krajský soud nevypořádal s její argumentací týkající se věcného posouzení obsahu závazných stanovisek, kterou přednesla ve vyjádření k žalobě. V tomto kontextu je třeba poukázat na odstavec 33 odůvodnění napadeného rozsudku, v němž krajský soud vymezil limity přezkumu závazných stanovisek, když uvedl, že mu nepřísluší posuzovat věcnou správnost závěrů závazných stanovisek, nicméně musí, aniž by hodnotil obsah stanoviska po odborné stránce, posoudit, zda dotčené orgány přihlédly ke všem rozhodným skutečnostem a námitkám, zda není stanovisko v rozporu s ostatními důkazy a zda jeho odůvodnění odpovídá pravidlům logického myšlení. V následujících odstavcích hodnotil krajský soud obsah závazných stanovisek (jakož i rozhodnutí žalovaného) touto optikou. Stěžovatelka předestřela ve vyjádření k žalobě množství tvrzení, jimiž obhajovala věcnou správnost rozhodnutí žalovaného, resp. souhlasných stanovisek dotčeného orgánu, na nichž bylo vystavěno, nicméně tyto otázky nekorespondovaly s důvody, pro které krajský soud zrušil rozhodnutí žalovaného. Těmi byla nezákonnost závazných stanovisek způsobená jejich nesouladem s některými podklady pro vydání rozhodnutí. V souvislosti s tím je třeba upozornit na judikaturu Nejvyššího správního soudu, z níž vyplývá, že správní soudy nemají povinnost reagovat na každou dílčí argumentaci účastníka a tu obsáhle vyvracet. Jejich úkolem je vypořádat se s obsahem a smyslem žalobní argumentace (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2014, č. j. 7 As 126/2013-19).

[21] Vypořádání žalobních námitek považuje Nejvyšší správní soud s ohledem na výše uvedené a vzhledem k argumentaci účastníků uplatněné před krajským soudem za dostatečné i přezkoumatelné a shledává takovým i celý napadený rozsudek. Z jeho odůvodnění je zřejmé, z jakého skutkového stavu krajský soud vyšel, jak vyhodnotil pro věc rozhodné skutkové okolnosti a jak je následně právně posoudil. Nejvyšší správní soud dodává, že pouhý nesouhlas stěžovatelky s odůvodněním a závěry napadeného rozsudku nezpůsobuje jeho nepřezkoumatelnost (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 11. 2013, č. j. 2 As 47/2013-30, ze dne 29. 4. 2010, č. j. 8 As 11/2010-163). Nepřezkoumatelnost není ani projevem nenaplněné subjektivní představy stěžovatelky o tom, jak podrobně by měl být rozsudek odůvodněn, ale objektivní překážkou, která kasačnímu soudu znemožňuje přezkoumat napadené rozhodnutí (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2017, č. j. 3 As 69/2016-24, a ze dne 27. 9. 2017, č. j. 4 As 146/2017-35). Lze tak konstatovat, že napadený rozsudek je přezkoumatelný a důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. nebyl naplněn.

[22] Podstatou kasační argumentace stěžovatelky je tvrzení, že při posouzení zákonnosti závazného stanoviska k posouzení vlivu záměru na krajinný ráz vybočil krajský soud z mezí přezkumu správního uvážení, když hodnotil jeho věcný obsah.

pokračování

[23] Jak již bylo uvedeno výše, krajský soud s odkazem na relevantní judikaturu Nejvyššího správního soudu shrnul, že mu nepřísluší věcný přezkum závazného stanoviska, nicméně se musí zabývat tím, zda spočívá na úplných podkladech, zda přihlédly dotčené orgány ke všem rozhodným skutečnostem a námitkám, zda není stanovisko v rozporu s ostatními důkazy a zda jeho odůvodnění odpovídá pravidlům logického myšlení (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 5. 2022, č. j. 10 As 316/2021-39). Krajský soud vycházel ze skutečnosti, že souhlasné stanovisko bylo postaveno na argumentech, že (i) v minulosti již bylo vydáno souhlasné stanovisko s obdobným záměrem v dané lokalitě, takže je třeba postupovat v souladu se zásadou legitimního očekávání, a (ii) zásah do krajinného rázu nebude nepřiměřený s ohledem na to, že předchozími záměry byl již krajinný ráz narušen. Takový postup je však v rozporu s judikaturou správních soudů (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 10. 2021, č. j. 6 As 209/2021-37, či rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 11. 4. 2008, č. j. 7 Ca 219/2007-58, č. 2108/2010 Sb. NSS), neboť vliv záměru na krajinný ráz je třeba posuzovat striktně individuálně a nelze jej ospravedlnit předchozím, byť obdobným zásahem, jak ostatně krajský soud obsáhle popsal v odstavcích 36 až 40 odůvodnění napadeného rozsudku. Není přitom možné, aby krajský soud ignoroval rozpor souhlasného závazného stanoviska s obecnými východisky ustálené judikatury, neboť by pak soudní přezkum pozbyval smyslu.

[24] Odkaz stěžovatelky na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 301/2021 nemůže na výše uvedeném závěru ničeho změnit. V první řadě je třeba upozornit, že v tehdy posuzované věci bylo rozhodováno o regulaci výstavby větrných elektráren v zásadách územního rozvoje směřující nad zákonný standard ochrany, a nejednalo se tedy o posouzení vlivu konkrétního záměru na krajinný ráz. Lze přisvědčit stěžovateli, že kasační soud v odkazovaném rozsudku konstatoval, že budování větrných elektráren představuje veřejný zájem, nicméně ve vztahu k tomu cituje rozsudek ze dne 30. 3. 2012, č. j. 8 Ao 7/2011-138, v němž uvedl, že *„samotná existence určité stavby nebo typu staveb v území nevylučuje, aby nástroje územního plánování další umístování takových staveb do budoucna regulovaly jinak než dosud. Nástroje územního plánování reagují na změny v území, které se přirozeným způsobem vyvíjí. Na jedné straně je tedy nutné zachovat nezbytnou míru kontinuity vývoje vztahů v území, na straně druhé však nelze zakonzervovat určitý stav nebo určitou regulaci a považovat je za neměnné. Z právního hlediska je nutné, aby změny dostály všem zákonným požadavkům. Samotná skutečnost, že na území navrhovatele a) byly v minulosti umístěny VVE, však bez dalšího neznámá, že by i v budoucnu mělo být jejich umístování neomezeně možné“*. V citovaném rozsudku dále Nejvyšší správní soud dovodil, že skutečnost, že jsou větrné elektrárny momentálně na některých územích provozovány, tak sama o sobě nebrání tomu, *„aby bylo další umístování VVE v předmětném území regulováno přísněji nebo zcela vyloučeno. Zároveň však tato skutečnost vyžaduje, aby odpůrce vysvětlil, proč je třeba změnit vztahy v území a dosud přípustnou aktivitu regulací prakticky zakázat“*. Tuto úvahu dále rozvádí Nejvyšší správní soud v rozsudku sp. zn. 1 As 301/2021, v němž uvedl, že *„[v] veřejný zájem na ochraně přírodních hodnot, kulturně-historických hodnot a krajinářsky cenných oblastí ve vztahu k územím, kde jsou VVE momentálně v provozu, ovšem nemůže bez jakéhokoli vyvažování zájmů obstát. Odpůrce přitom vůbec nevyvážil konkurující si zájmy v těchto územích. Je zcela jasné, že veřejný zájem na ochraně přírodních hodnot, kulturně historických hodnot a krajinářsky cenných oblastí nebude mít stejnou váhu v územích, kde už jsou VVE v provozu, jako v územích, která jsou jakoukoliv činností netknutá.“*

[25] Z citovaných pasáží judikátů tedy vyplývá, že skutečnost, podle níž se v daném území nacházejí větrné elektrárny, bez dalšího nevylučuje ale ani neospravedlňuje výstavbu obdobných záměrů. S tím koresponduje rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 2. 2011, č. j. 6 Ao 6/2010-103, ve kterém se uvádí, že pořizovatel zásad územního rozvoje musí také vyhodnotit splnění požadavku přiměřenosti zvoleného řešení ve vztahu k ochraně životního prostředí a k právům dotčených osob. Obdobně je třeba i zásah konkrétního záměru do krajinného rázu hodnotit komplexně ve vztahu ke všem složkám krajiny, a proto nelze závazné stanovisko postavit jen na skutečnosti, že krajinný ráz byl již narušen předchozí výstavbou větrných elektráren, a to bez ohledu na to, zda na výstavbě elektrických elektráren existuje veřejný zájem či nikoli.

[26] Kromě toho shledal krajský soud pochybení ve způsobu, jakým dotčený orgán hodnotil podklady pro vydání závazného stanoviska ve vzájemných souvislostech. Za tímto účelem se krajský soud musel seznámit s obsahem souhlasného závazného stanoviska. To bylo postaveno na závěrech posudku EIA (vycházejícího z odborného posudku Ing. Maršana), který vyhodnotil záměr tak, že představuje citelný, avšak přípustný zásah do krajinného rázu. S rozporným odborným posudkem Ing. V. se však dotčený orgán vypořádal toliko odkazem na již existující zásah do krajinného rázu, což je podle výše uvedené judikatury nepřipustné. Nadto dotčený orgán zcela pominul rozporný posudek Ing. M., který byl rovněž podkladem pro vydání závazného stanoviska ve smyslu § 50 odst. 1 správního řádu, takže jej dotčený orgán nemohl ignorovat. Z odůvodnění rozhodnutí žalovaného není ani zřejmé, na základě čeho usoudil, že umístění záměru negativně neovlivní typické průhledy na chráněná území. Nejvyšší správní soud upozorňuje, že stěžovatelka platnost těchto závěrů nikterak nepochybnuje, přičemž tyto by samy o sobě obstály jako důvod pro vyslovení nezákonnosti předmětného závazného stanoviska. Krajský soud rovněž nepochybil, jestliže nezohlednil způsob, jakým ministerstvo věcně posuzovalo dříve vydaná závazná stanoviska v posuzované věci, jak tvrdí stěžovatelka, neboť předmětem soudního přezkumu bylo závazné stanovisko, na němž bylo rozhodnutí žalovaného založeno.

[27] Důvody, které vedly krajský soud k vyslovení nezákonnosti souhlasného stanoviska, nijak nevybočují z limitů přezkumu závazných stanovisek, neboť soud nehodnotil obsah stanoviska po odborné stránce, tedy samotnou intenzitu zásahu do krajinného rázu, ale optikou ustálené judikatury a souladu podkladů pro jeho vydání ve vzájemných souvislostech. Uvedená námitka stěžovatelky tudíž není důvodná.

[28] Stěžovatelka rovněž nesouhlasí se závěrem krajského soudu o závaznosti přípisu ministerstva ve vztahu k souhlasnému stanovisku k odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu, neboť podle jejího názoru se jednalo o pouhý přípis, kterým nebylo souhlasné stanovisko formálně změněno ani zrušeno, přestože jím byla konstatována nezákonnost souhlasného stanoviska dotčeného orgánu.

[29] Předestřenou otázkou se již Nejvyšší správní soud podrobně zabýval v rozsudku ze dne 15. 6. 2023, č. j. 3 As 27/2023-67, v němž mimo jiné posuzoval, zda Městský soud v Praze sdělení Generálního ředitelství hasičského záchranného sboru z června 2018 správně posoudil jako nesouhlasné závazné stanovisko ve smyslu § 149 správního řádu. V tehdy projednávané věci (obdobně jako nyní ministerstvo) nepovažovalo Generální ředitelství za možné změnit či zrušit přezkoumávané závazné stanovisko v rámci odvolacího řízení pro uplynutí lhůty předpokládané § 4 odst. 9 stavebního zákona, ve znění novely

pokračování

č. 225/2017 Sb. Nejvyšší správní soud v citovaném judikátu zrekapituloval esenciální obsahové náležitosti závazného stanoviska, když uvedl, že „[d]le § 149 odst. 2 správního řádu obsahuje závazné stanovisko závaznou část a odůvodnění. V závazné části dotčený orgán uvede řešení otázky, která je předmětem závazného stanoviska, ustanovení zákona, které zmocňuje k jeho vydání, a další ustanovení právních předpisů, na kterých je obsah závazné části založen. V odůvodnění pak uvede důvody, o které opírá obsah závazné části, podklady pro vydání závazného stanoviska a úvahy, kterými se řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, na kterých je obsah závazné části založen. Nejvyšší správní soud se k povaze závazných stanovisek vyjádřil v rozsudku ze dne 22. 10. 2009, č. j. 9 As 21/2009 - 150, č. 2381/2011 Sb. NSS, v němž konstatoval, že obsah závazného stanoviska by měl alespoň v základní rovině odpovídat požadavkům kladeným na odůvodnění správního rozhodnutí.“. Následně vyhodnotil, že sdělení Generálního ředitelství hasičského záchranného sboru obsahuje výše uvedené náležitosti, přičemž konstatoval, že „[j]e zřejmé, že generální ředitelství HZS závazné stanovisko HZS důkladně přezkoumalo, a že výsledek tohoto přezkumu - sdělení z června 2018 - obsahuje náležitosti dle § 149 odst. 2 správního řádu. V souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu (srov. již výše citovaný rozsudek č. j. 9 As 21/2009 - 150, a dále rozsudky ze dne 18. 2. 2020, č. j. 10 As 275/2018 - 102, nebo ze dne 11. 5. 2021, č. j. 1 As 32/2021 - 64) jej lze tedy považovat za nesouhlasné závazné stanovisko. Není přitom podstatné, že závazná část a odůvodnění nejsou ve sdělení z června 2018 striktně odděleny a označeny; obsah sdělení z června 2018 je srozumitelný a nepochybně z něj vyplývá, k jakému závěru generální ředitelství HZS dospělo a z jakých důvodů se tak stalo.“

[30] Výše popsané platí v nyní posuzované věci o přípisu ze dne 26. 1. 2021, v němž ministerstvo v první řadě vymezilo zákonný rámec přezkumu zákonnosti závazného stanoviska a zdůvodnilo svůj postup v projednávané věci. Z jeho obsahu je zřejmé, jaká otázka byla předmětem závazného stanoviska, tedy správnost odvolacími námitkami napadeného stanoviska, zejména hodnocení výhodnosti navrhovaného řešení z hlediska ochrany zemědělského půdního fondu ve smyslu zásad vymezených v § 4 zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů, a zda byly k žádosti přiloženy náležitosti podání vymezené v § 9 odst. 6 téhož zákona. Dále odůvodňuje své úvahy ohledně věcného obsahu závazného stanoviska, přičemž uzavírá, že nelze konstatovat jeho zákonnost. I v tomto případě tedy přípis ministerstva obsahuje závaznou část i odůvodnění, byť takto nejsou formálně označeny, a z jeho obsahu je zcela zjevné, k jakému závěru ministerstvo dospělo, jakož i důvody, které jej k němu vedly. Lze proto přisvědčit i závěru krajského soudu, že předmětný přípis ministerstva je nutné považovat v materiálním smyslu za nesouhlasné stanovisko podle § 149 správního řádu.

[31] Nejvyšší správní soud podotýká, že výše uvedený závěr platí i přesto, že ministerstvo postupovalo podle právní úpravy obsažené v § 4 odst. 9 až 11 stavebního zákona, ve znění novely č. 225/2017 Sb., ačkoli podle čl. II bodu 10 přechodných ustanovení téhož zákona mělo být předmětné řízení dokončeno podle stavebního zákona ve zněním účinném do 31. 12. 2017. Tento předpis neupravoval postup při přezkumu závazných stanovisek, a proto bylo třeba postupovat podle obecné úpravy stanovené v § 149 správního řádu. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 16. 8. 2022, č. j. 4 As 136/2022-78, mimo jiné uvedl, že „[v] odvolacím řízení proto bylo na místě postupovat podle § 149 odst. 4 správního řádu, tj. předložit jej spolu se závazným stanoviskem nadřízenému orgánu dotčeného orgánu a vyčkat vydání závazného stanoviska nadřízeného orgánu o změně či potvrzení zpochybněného závazného stanoviska HZS. Tomuto postupu § 4 odst. 9 stavebního zákona, ve znění účinném

od 1. 1. 2018 do 31. 12. 2020 nebrání, resp. nebránil by, ani kdyby byla na věc aplikovatelná právní úprava účinná od 1. 1. 2018. Aplikace druhé věty § 4 odst. 9 stavebního zákona by v těchto případech znamenala, že by po uplynutí jednorroční lhůty již odvolatel neměl možnost domoci se nápravy nezákonnosti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně vyplývající z nezákonného závazného stanoviska. Nejvyšší správní soud považuje stejně jako krajský soud za nepřípustné, aby se žádný správní orgán věcně nevypořádal s řádně uplatněnými odvolacími námitkami, resp. aby nebylo možné v případě jejich důvodnosti zjednat nápravu. Takovýto postup by totiž byl v rozporu s veřejným zájmem na povolování pouze řádně posouzených staveb z příslušných hledisek a v neposlední řadě rovněž v rozporu se zásadou legality, materiální pravdy a rovněž s ústavně zaručeným právem na spravedlivý proces a ochranu vlastnického práva. (...) věta druhá § 4 odst. 9 stavebního zákona míří pouze na případy, kdy lze závazné stanovisko přezkoumat bez toho, že by bylo napadeno odvolací námitkou, tj. na přezkum závazného stanoviska v přezkumném řízení, nikoli na případ, o který se jednalo v posuzované věci, kdy žalobci v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí stavebního úřadu brojili rovněž proti závaznému stanovisku, a bylo proto na místě postupovat podle § 149 odst. 5 správního řádu. Také Nejvyšší správní soud považuje za ústavně konformní výklad, že zvláštní úprava přezkumu závazných stanovisek obsažená v § 4 odst. 9 stavebního zákona se nedotýká posouzení závazného stanoviska v odvolacím řízení postupem podle § 149 odst. 5 správního řádu a časově jej nelimituje.“ Na základě citované pasáže je třeba přisvědčit závěru krajského soudu, že právní úprava ve vztahu k posuzované věci nedostala změny, a proto nemělo pochybení ministerstva spočívající v aplikaci nesprávného znění zákona vliv na zákonnost jím vydaného závazného stanoviska (viz odstavec 56 odůvodnění napadeného rozsudku).

[32] Konečně nelze přisvědčit ani tvrzení stěžovatelky, že krajský soud měl při přezkumu rozhodnutí žalovaného aplikovat právní úpravu obnovitelných zdrojů obsaženou v Nařízení Rady (EU) č. 2022/2577 ze dne 22. 12. 2022. Jak již konstatoval krajský soud, byl v souladu s § 75 odst. 1 s. ř. s. povinen vycházet ze skutkového a právního stavu, který zde byl v době vydání žalobou napadeného rozhodnutí, v projednávané věci tedy ke dni 4. 11. 2022. Výše uvedené nařízení nabylo účinnosti dne 30. 12. 2022, a novela stavebního zákona provedená zákonem č. 19/2023 Sb. nabyla účinnosti dne 24. 1. 2023, tedy až po vydání rozhodnutí žalovaného. Krajský soud proto nemohl na věc předmětnou úpravu aplikovat. Fixace přezkumu správního rozhodnutí do minulosti, tedy k okamžiku rozhodování správního orgánu, je přitom jedním ze stěžejních pravidel českého správního soudnictví. Vyjadřuje se jím přezkumná (kontrolní) povaha správního soudnictví ve věcech žalob proti rozhodnutí správního orgánu. Řízení před správním soudem není pokračováním správního řízení. Soud nepokračuje ve správním řízení ve „třetí instanci“, nýbrž jen kontroluje, zda je rozhodnutí správního orgánu v souladu s právem a zda správní orgán postupoval v souladu s procesními předpisy (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 8. 2020, č. j. 5 Ads 332/2019-34, bod 25). Na projednávanou věc přitom nedopadá ani žádná z výjimek pro prolomení uvedeného pravidla, jak jsou popsány např. na str. 599 až 603 již citované komentářové literatury k s. ř. s. (KÜHN, Zdeněk, Tomáš KOCOUREK aj. *Soudní řád správní: Komentář* [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 2024-6-4]. ASPI_ID KO150_2002CZ. Dostupné v Systému ASPI. ISSN: 2336-517X).

[33] Lze tedy shrnout, že krajský soud posoudil všechny právní otázky správně, takže nebyl naplněn ani důvod kasační stížnosti uvedený v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

IV. Závěr a náklady řízení

pokračování

[34] S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl.

[35] Zároveň Nejvyšší správní soud rozhodl o nákladech řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka a žalovaný v řízení úspěch neměli, a proto jim nevzniklo právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšnou stranou je žalobce, kterému tak vzniklo právo na náhradu odměny právního zástupce za jeden úkon právní služby (vyjádření ke kasační stížnosti ze dne 8. 12. 2023), podle § 11 odst. 1 písm. a) a d) a § 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění pozdějších předpisů (advokátní tarif) ve výši 3.100 Kč. Dále zástupkyni žalobce náleží náhrada hotových výdajů za jeden úkon právní služby ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Celkově je tedy stěžovatelka, která nebyla ve věci úspěšná, povinna zaplatit na nákladech řízení o kasační stížnosti žalobci částku 3.400 Kč, a to v přiměřené lhůtě jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupkyně.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. června 2024

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu